

## **STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH**

### **Przychodni Lekarskiej Wojskowej Akademii Technicznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Warszawie**

#### **Rozdział I**

##### *Postanowienia ogólne*

1. Standardy Ochrony Małoletnich Przychodni Lekarskiej Wojskowej Akademii Technicznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Warszawie (dalej jako: Przychodnia Lekarska WAT SPZOZ w Warszawie albo Przychodnia) zostały opracowane w związku z obowiązkami prawnymi nałożonymi na Przychodnię ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.).
2. Niniejsze standardy ochrony małoletnich (dalej w skrócie jako „standardy”) określają w szczególności:
  - 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
  - 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
  - 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury” Niebieskiej karty”;
  - 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
  - 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
  - 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
  - 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
  - 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego;
  - 9) zasady ochrony danych osobowych małoletniego.

## **Rozdział II**

### *Objaśnienie terminów*

1. Małoletni – osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
2. Personel/Pracownicy – wszystkie osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi na rzecz Przychodni Lekarskiej Wojskowej Akademii Technicznej SPZOZ w Warszawie, które biorą udział w procesie udzielania świadczeń zdrowotnych małoletnim.
3. Przez krzywdzenie małoletniego - należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Przychodni Lekarskiej Wojskowej Akademii Technicznej SPZOZ w Warszawie lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.

## **Rozdział III**

### *Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich*

1. Pracownicy Przychodni Lekarskiej Wojskowej Akademii Technicznej SPZOZ w Warszawie posiadają odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich.
2. Przed zatrudnieniem, każdy pracownik Przychodni Lekarskiej WAT SPZOZ w Warszawie, biorący udział w procesie udzielania świadczeń zdrowotnych małoletnim, jest weryfikowany pod kątem niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu reguluje obowiązująca w Przychodni procedura PA-01.
3. W przypadku zidentyfikowania lub podejrzenia wystąpienia czynników ryzyka lub objawów krzywdzenia małoletniego, pracownicy Przychodni podejmują działania adekwatne do zidentyfikowanego problemu, w tym podejmują rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami małoletniego, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując do skorzystania z pomocy, a w razie potrzeby powiadamiają odpowiednie instytucje.

## **Rozdział IV**

### *Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi*

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych wobec małoletnich przez pracowników i kierownictwo Przychodni jest działanie dla dobra małoletnich oraz troska o ich bezpieczeństwo.
2. Personel Przychodni biorący udział w procesie udzielania świadczeń zdrowotnych małoletnim:
  - 1) traktuje małoletnich z szacunkiem, zachowując w kontakcie z małoletnimi spokój i cierpliwość, a także okazuje zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb;
  - 2) dba o przestrzeganie praw małoletnich pacjentów;

- 3) w miarę możliwości tłumaczy małoletnim podejmowane działania oraz dąży do uzyskania ich aprobaty co do udzielanych świadczeń zdrowotnych;
  - 4) daje możliwość wyrażania małoletnim swojego zdania oraz zapewnia im prawo do bycia wysłuchanym;
  - 5) na badanie małoletniego pacjenta uzyskuje zgodę osoby uprawnionej, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych;
  - 6) czynności podejmowane i realizowane wobec dziecka przeprowadza w obecności rodzica, opiekuna prawnego, chyba że z uwagi na charakter tych czynności jest to niemożliwe, albo wobec rodzica, opiekuna prawnego istnieje uzasadnione podejrzenie, że są oni sprawcami krzywdzenia dziecka;
  - 7) w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec małoletniego, gdzie zachodzi podejrzenie, że przemoc wobec niego stosują rodzice/opiekunowie, jeżeli jest to możliwe, działania z udziałem małoletniego przeprowadza w obecności osoby pełnoletniej najbliższej, a jeśli nie jest to możliwe, w obecności innego pracownika;
  - 8) działania z udziałem małoletniego, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników oraz kierownictwo Przychodni.

## **Rozdział V**

### *Katalog zachowań zabronionych*

1. Zabrania się stosowania jakiegokolwiek formy lub postaci przemocy wobec małoletnich (zarówno przemocy fizycznej, jak i werbalnej), polegającej w szczególności na stosowaniu kontaktu fizycznego o charakterze agresywnym, krytyki lub obraźliwego bądź dyskryminującego zachowania.
2. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną.
3. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją, ani wynikać z relacji władzy lub autorytetu.
4. Pracownicy nie mogą kontaktować się bezpośrednio z małoletnimi z pominięciem ich przedstawiciela ustawowego.
5. Personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidziana udzielaniem świadczeń zdrowotnych formie, w szczególności poprzez zapraszanie albo przyjmowanie zaproszeń od małoletnich w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem innych prywatnych form kontaktu.

## **Rozdział VI**

### *Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia małoletniego.*

1. W Przychodni obowiązuje Procedura PM-68 „Zasady postępowania w przypadku ofiar przemocy lub zaniedbania”, której celem jest uregulowanie postępowania w przypadku potrzeby zapewnienia pomocy osobom, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy lub zaniedbania. Procedura ta dostępna jest dla wszystkich pracowników. Każda osoba z personelu posiada informacje, dotyczące sposobów zgłaszania przemocy lub zaniedbania odpowiednim instytucjom.
2. Pracownicy Przychodni są przeszkoleni w zakresie podejmowania działań interwencyjnych.
3. W Przychodni prowadzony jest rejestr przypadków szczególnych - zgłoszeń dotyczących podejrzenia przemocy lub zaniedbania.
4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika Przychodni, zostaje on odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
5. Gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim przez pracownika Przychodni, dyrektor Przychodni sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo prokuratury.

## **Rozdział VII**

### *Zasady ochrony danych osobowych małoletniego*

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
2. Szczegółowe zasady przetwarzania danych osobowych małoletniego w Przychodni reguluje Polityka Bezpieczeństwa z dnia 18 maja 2018 r. (załącznik Nr 1 do Zarządzenia Dyrektora PLWAT SPZOZ w Warszawie Nr 43 z dnia 18 maja 2018 r.).
3. Wizerunek małoletniego podlega ochronie.
4. Utrwalanie wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki i jego upublicznianie jest dopuszczalne za zgodą rodzica/opiekuna prawnego dziecka. Powyższe stosuje się również do przedstawicieli mediów przygotowujących materiały na terenie Przychodni.
5. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego tego małoletniego.
6. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczne wydarzenie, zgoda przedstawiciela ustawowego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

7. Wizerunek małoletniego utrwalony za pomocą kamer przemysłowych służących do rejestracji dźwięku lub obrazu na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa osobom i mieniu znajdującym się w podmiocie leczniczym nie podlega upublicznieniu i nie wymaga zgody przedstawiciela ustawowego małoletniego do utrwalania jego wizerunku. Wykorzystanie utrwalonych w ten sposób materiałów ograniczone jest wyłącznie do pierwotnie określonych dla ich rejestracji celów.
8. W przypadku naruszenia ochrony danych osobowych małoletniego, należy o tym fakcie poinformować małoletniego i jego przedstawicieli ustawowych.

## **Rozdział VIII**

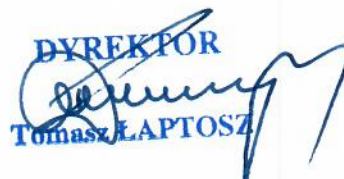
### *Monitoring stosowania standardów*

1. Dyrektor Przychodni Lekarskiej WAT SPZOZ w Warszawie powołuje osobę odpowiedzialną za wdrożenie, stosowanie i aktualizację standardów.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego rozdziału, przeprowadza wśród pracowników Przychodni raz na rok ankietę, zgodną z załącznikiem nr 1 do niniejszych standardów, monitorującą poziom realizacji standardów.
3. W ankiecie, o której stanowi ust. 2 pracownicy Przychodni mogą proponować zmiany standardów oraz wskazywać naruszenia standardów w organizacji.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego rozdziału, dokonuje opracowania wypełnionych przez personel ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi Przychodni.
5. Co najmniej raz na dwa lata dokonuje się oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
6. Dyrektor Przychodni wprowadza do standardów niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie standardów wydając zarządzenie.

## **Rozdział IX**

### *Przepisy końcowe*

1. Ogłoszenie standardów następuje poprzez zamieszczenie ich na stronie internetowej Przychodni oraz wywieszenie na tablicy ogłoszeń w budynku Przychodni, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich, zgodnie z załącznikiem nr 2.
2. Ogłoszenie standardów dla pracowników Przychodni następuje poprzez zapoznanie ich z treścią dokumentu przez pracownika personalnego.
3. W miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych, w przestrzeni dostępnej dla pacjentów wywiesza się informację o ogólnopolskich telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz przemocą w rodzinie.

**DYREKTOR**  
  
**Tomasz LAPTOSZ**

**Załączniki:**

- 1) formularz ankiety monitorującej poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich PL WAT SPZOZ w Warszawie;
- 2) skrócona wersja Standardów Ochrony Małoletnich PL WAT SPZOZ w Warszawie, skierowana do dzieci.

**Ankieta monitorująca poziom realizacji  
Standardów Ochrony Małoletnich Przychodni Lekarskiej Wojskowej  
Akademii Technicznej SPZOZ w Warszawie**

Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w PL WAT SPZOZ w Warszawie?	
Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich PL WAT SPZOZ w Warszawie”	
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?	
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez innego pracownika?	
Jeśli tak-jakie zasady zostały naruszone?	
Czy podjąłeś/-aś jakieś działania? Jeśli tak, to jakie?	
Jeśli nie - dlaczego?	
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich PL WAT SPZOZ w Warszawie? (odpowieź opisowa)	

## ***Jesteś dla nas ważny!***

### ***- robimy wszystko abyś jako Pacjent czuł się u nas jak najlepiej***

Pamiętaj, że:

1. Możesz nam powiedzieć, jak powinniśmy się do Ciebie zwracać.
2. Masz prawo wiedzieć, jak nazywa się osoba, która Cię leczy i czym się zajmuje. Jeśli sama zapomni się przedstawić, możesz ją o to zapytać.
3. Jeśli czegoś nie rozumiesz lub nie wiesz, na czym polega Twoje leczenie, w jaki sposób przebiegać ma zabieg lub diagnostyka, a chcesz się tego dowiedzieć - pytaj śmiało! Postaramy się to wyjaśnić.
4. Chcemy, żebyś zawsze czuł/czuła, że Twoje zdrowie, potrzeby i uczucia są dla nas ważne. Jeśli chciał/a byś powiedzieć nam o tym, co Ci się podoba lub nie podoba w naszym zachowaniu - zrób to, postaramy się wysłuchać Cię z uwagą.
5. Będziemy starali się badać Cię delikatnie i dać Ci czas na oswojenie się z sytuacją. Czasem może to jednak nie być możliwe, jeśli będziemy musieli udzielić tej pomocy szybko z uwagi na Twoje zdrowie.
6. Będziemy Cię traktować z szacunkiem. Nie będziemy Ci mówić, że nie boli, jeśli może zboleć.
7. Jeżeli potrzebujesz pocieszenia, możesz nas o to poprosić. Nie zawsze będziemy mogli dać Ci tyle czasu, ile potrzebujesz, ale będziemy się starać poświęcić Ci go jak najwięcej.
8. Będziemy starali się pytać Cię o zdanie w sprawach, w których możemy dać Ci wybór.
9. Twoja mama, tata lub Twój opiekun będą z Tobą podczas badania.
10. Jeśli zechcesz, do gabinetu możesz też zabrać swoją ulubioną przytulankę.

#### **O CZYM JESZCZE WARTO WIEDZIEĆ:**

Jeżeli wydarzyło się coś, co Cię niepokoi, ktoś Cię skrzywdził lub przekroczył Twoje granice, możesz o tym powiedzieć pracownikowi medycznemu (np. lekarzowi, pielęgniarce) i poprosić o pomoc. Postaramy się rozwiązać ten problem w taki sposób, abyś był/a bezpieczny/a.

Czasem jesteśmy zabiegani i zmęczeni, możemy nie mieć czasu, aby z Tobą dłużej porozmawiać, bo czekają na nas dzieci, które pilnie potrzebują naszej pomocy. Prosimy, nie zniechęcaj się. W takiej sytuacji postaramy się wskazać Ci kogoś, kto będzie mógł odpowiedzieć na Twoje pytania i zaopiekować się Twoim problemem.